

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

e-mail: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Autor:	Mgr. Petra Doskočilová
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor:	Český jazyk
Vzdělávací předmět:	Český jazyk
Ročník:	6.
Tematická oblast:	Tvarosloví
Téma hodiny:	Nepřavidelnosti podstatných jmen 2
Označení DUM:	VY_32_INOVACE_25.07.DOS.CJ.6
Vytvořeno:	30. 10. 2013

NEPRAVIDELNOSTI PODSTATNÝCH JMEN

1. ZAKROUŽKUJ SPRÁVNÝ TVAR SLOVA.

Zajíček zamrskal _____ (uchama, ušima, uchy) a utekl do lesa.

Děti běhaly na louce s _____ (bosými nohami, bosýma nohama).

Dívka s _____ (oky, okama, očima) jako dvě pomněnky.

Odznak nosil hrdě na _____ (prsou, prsách, prsech).

Hodinky se _____ (zlatýma ručičkama, zlatými ručičkami).

2. PŘEVEĎ DO 7. PÁDU:

dětské oči - _____

židlička - 3 nohy - _____

hrneček - uražená ucha - _____

vlastní ruce - _____

punčochy - velká oka - _____

hodinky - zlaté ručičky - _____

člověk - zlaté ruce - _____

3A. DOKÁŽEŠ VYSVĚTLIT VÝZNAM TĚCHTO RČENÍ?

Je nám trnem v oku.

Nelámej to přes koleno.

Vzal nohy na ramena.

Cítí pevnou půdu pod nohama.

Přimhouřil obě oči a dal mi dvojku.

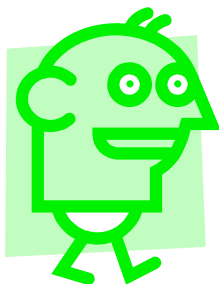
Dělá, co jí na očích vidí.

Práce jim jde od ruky.

Nosil by ji na rukou.

Všechno jí padá z rukou.

3B. ZNÁŠ JEŠTĚ NĚJAKÁ DALŠÍ RČENÍ, KDE SE OBJEVÍ ČÁST LIDSKÉHO TĚLA? ZKUS ZAPSAT KE KAŽDÉMU OBRÁZKU RČENÍ, KTERÉ ZNÁŠ.

4. PODSTATNÁ JMÉNA V ZÁVORKÁCH PŘEPIŠ DO SPRÁVNÉHO TVARU:

Ke všem _____ (starost) mu přibyly další. Tito _____ (člověk) jsou milí. Naši _____ (host) tu zůstanou. O důležitých _____ (věc) rozhodují všichni _____ (občan). Vůz táhli dva _____ (kůň). Na cestě ležel kus _____ (řetěz). Hrad byl postaven z _____ (kámen). Omeleta nelze připravit bez _____ (vejce). Pomáhala jsem při domácích _____ (práce). V Zoo máme dva _____ (šimpanz). Skryl se za _____ (zdi) hradu. Líbí se ti triko s _____ (myši)? Bez _____ (nit) ti to nepůjde. Poplujeme _____ (lodě). Bez _____ (sůl). Ovečka utekla do _____ (skály). Kup kousek _____ (játra). Ujeli mnoho _____ (míle). V muzeu je mnoho uměleckých _____ (dílo).

5. SKLOŇUJ SPRÁVNĚ PŘÍJMENÍ:

a/ Přinesli jsme to panu

_____ (Nový, Sobota, Okýnko)

b/ Včera jsme viděli pana

_____ (Poupě, Bavor, Hromada)

c/ Odjeli s panem

_____ (Šedivý, Smola, Janů)

d/ Povídali si o panu

_____ (Křídlo, Dítě, Sýkora)

6. ZAPIŠ SLOVA VE SPRÁVNÉM TVARU.

Filmové studio bylo v Praze na _____ (Vinohrady).

Na gondole se svezete jedině v _____ (Benátky).

Známa plastická chirurgie je v _____ (Hranice).

Ještě nikdy jsem nebyl v _____ ani v _____

(Neumětely, Hrdlořezy).

Všichni víme, že naše hlavní město je v _____ (Čechy).

Do _____ nebo _____ (Karlovy Vary,

Teplice) jezdíme v zimě do lázní, v létě se raději procházíme

v přírodě v _____ (Krkonoše) nebo v _____

(Beskydy).

ŘEŠENÍ:

1. VYBER SPRÁVNOU VARIANTU

Zajíček zamrskal **ušima** a utekl do lesa.

Děti běhaly na louce s **bosýma nohama**.

Dívka s **očima** jako dvě pomněnky.

Odznak nosil hrdě na **prsou**.

Hodinky se **zlatými ručičkami**.

2. PŘEVEĎ DO 7. PÁDU:

s dětskýma očima

židlička se třemi nohami

hrneček s uraženými uchy

vlastníma rukama

punčochy s velkými oky

hodinky se zlatými ručičkami

člověk se zlatýma rukama

3A. RČENÍ

Je nám trnem v oku. - **Vadí nám.**

Nelámej to přes koleno. - **Nesnaž se toho dosáhnout za každou cenu.**

Vzal nohy na ramena. - **Utekl.**

Cítí pevnou půdu pod nohama. - **Je si velmi jistý.**

Přimhouřil obě oči a dal mi dvojku. - **Některé chyby přešel, nechtěl mi ublížit, proto mi dal lepší známku.**

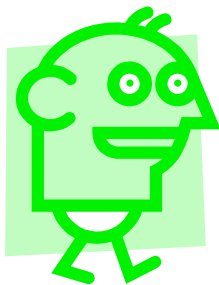
Dělá, co jí na očích vidí. - **Dělá pro ni všechno, co si přeje.**

Práce jim jde od ruky. - Jsou šikovní.

Nosil by ji na rukou. - **Tak moc ji zbožňuje, udělal by pro nic cokoliv.** (Podobné významově jako Dělá, co jí na očích vidí.)

Všechno jí padá z rukou. - **Je nešikovná.**

3B. ZNÁŠ JEŠTĚ NĚJAKÁ DALŠÍ RČENÍ, KDE SE OBJEVÍ ČÁST LIDSKÉHO TĚLA? ZKUS ZAPSAT KE KAŽDÉMU OBRÁZKU RČENÍ, KTERÉ ZNÁŠ.

srdce:

Mít zlaté srdce. Mít srdce na dlani. Mít otevřené srdce. Mít zlomené srdce. Mít studené srdce. Je to srdeční záležitost.

hlava:

Mít hlavu v oblacích. Mít hlavu plnou někoho. Mít prázdnou hlavu.

jazyk, zuby:

Cedit skrz zuby. Držet jazyk za zuby. Mít ostrý jazyk. Mít mrštný jazyk.

ruce:

Mít zlaté ruce. Mít obě ruce levé. Mít osud ve svých rukou. Chytit příležitost do svých rukou.

4. PODSTATNÁ JMÉNA V ZÁVORKÁCH PŘEPIŠ DO SPRÁVNÉHO TVARU:

Ke všem **starostem** mu přibyly další. Tito **lidé** jsou milí. Naši **hosté** tu zůstanou. O důležitých **věcech** rozhodují všichni **občané**. Vůz táhli dva **koně**. Na cestě ležel kus **řetězu**. Hrad byl postaven z **kamene**. Omeleta nelze připravit bez **vajec**. Pomáhala jsem při domácích **pracích**. V Zoo máme dva **šimpanze**. Skryl se za **zdmi** hradu. Líbí se ti triko s **myšmi**? Bez **nitě/niti** ti to nepůjde. Poplujeme **lodmi/loděmi** Bez **solí**. Ovečka utekla do **skal**. Kup kousek **jater**. Ujeli mnoho **mil**. V muzeu je mnoho uměleckých **děl**.

5. SKLOŇUJ SPRÁVNĚ PŘÍJMENÍ:

a/ Přinesli jsme to panu **Novému, Sobotovi, Okýnkovi**.

b/ Včera jsme viděli pana **Poupě i Poupěte, Bavora, Hromadu**.

c/ Odjeli s panem **Šedivým, Smolou, Janů**.

d/ Povídali si o panu **Křídlovi, Dítěti, Sýkorovi**.

6. ZAPIŠ SLOVA VE SPRÁVNÉM TVARU.

Filmové studio bylo v Praze na **Vinohradech**.

Na gondole se svezete jedině v **Benátkách**.

Známa plastická chirurgie je v **Hranicích**.

Ještě nikdy jsem nebyl v **Neumětelích** ani v **Hrdlořezích**.

Všichni víme, že naše hlavní město je v **Čechách**.

Do **Karlových Varů** nebo **Teplic** jezdíme v zimě do lázní, v létě se raději procházíme v přírodě v **Krkonoších** nebo v **Beskydech**.

Seznam použité literatury a pramenů:

KRAUSOVÁ, Z., TERŠOVÁ, R. Český jazyk 6 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. Plzeň : Nakladatelství Fraus, 2003. ISBN 80-7238-206-3. s. 21-27.

KRAUSOVÁ, Z., TERŠOVÁ, R. Český jazyk 6 pracovní sešit pro základní školy a víceletá gymnázia. Plzeň : Nakladatelství Fraus, 2003. ISBN 80-7238-347-7. s. 14-15.

MELICHAR, J., STYBLÍK, V. Český jazyk. Přehled učiva základní školy s cvičeními a klíčem. Praha : Nakladatelství Fortuna, 2005. ISBN 80-7168-892-4. S. 90-91.

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z galerie obrázků a klipartů Microsoft Office.